

Kedingen 62.1 Contentieuse gerichtshandelingen

Invnr 39 (1737-1739)

De nummers 38-62 bevatten gerichtshandelingen, alleen betrekking hebbend op het z.g.n. Rijssense kwartier (Elsen); de nummers 63-75 bevatten gerichtshandelingen alleen betrekking hebbend op het Goorse kwartier.

Behalve de gewone processuele handelingen bevinden zich in deze registers ook sententiën, executoriale verkopen en akten van in leen gegeven goederen en vee.

13-11-1737. Erscheenen in deesen edele gerigte G. Hendrik Tangena seggende volgens relaas van de scholtus Dikkers teegens heeden te hebben gedaan citeeren **Jan Teemker** in het Elsener Broek woonende ten eynde om voldoeninge te willen hebben van een somma van 6 gls en 19 stuivers volgens berekende schuld. Versoekende dat de selve tot voldoeninge moge worden aangeeischt ende gecondemneert de gelibelleerde somma en daarover gedane costen aan comparant te betalen, sulx stellende cum expensis. Decreet. Jan Teemker aangeeyscht en niet erscheenen sijnde, so word egter deselve gecondemneert de gelibelleerde somma en costen binnen veertien dagen aen gemelde Tangena te voldoen, salva purijn als na landregt.

27-12-1737. Compareert in dit edele gerigte per literas dr. Antony Visscher als bediende van de **rentmeester Adolf Henrik Putman te Deventer** en doet omni meliori modo aenpandinge aen de mobilia en effecten van den **bouwman Willem Swaferink** te Elssen ten eynde om daeraan kost en schadeloos te kunnen en te mogen verhalen een somma van 54 gls en 12 stuivers salvo calculo, herkomende van sodane jaerlyxen uytgank en stedigheit ad seven gls en 16 stuiver als hij jaerlyx wegens sijn erve aen het rentampt van het Capittel verschuld en dus aan den pandeysscher predicta qualitate ten agteren is, met versoek van exploit denunciatie en relatie en met inthimatie om deese pandinge binnen 14 dagen met gelt of met regte af te doen met expressen eys van kosten. Decreet. De versogte pandinge word na landregt geaccordeert en sal hiervan per extractum aen de gepandede kennis gegeven worden met inthimatie en mondelinge aansage om deese in tijd van 14 dagen met gelt of regte af te maken.

Rijssen 19-03-1738. Verwalter rigter Ludolph Immink Ceurnoten Willem Morre en Arent Lenvert Compareert in dit edele gerigte dr. Antony Visscher als bediende van de **rentmeester Adolph Hendrik Putman te Deventer** en doet omni meliori modo na landregtens pandinge aen de mobilia en effecten van de bouwman **Willem Swaferingh** te Elsen ten eynde om daaraan te verhalen een somma van vier en vijftig gls en twaalf stuivers salvo calculo, herkomende van sodane jaerlijkse uytgank en stedigheit ad seven gls en 16 stuiver als hij jaarlijks wegens sijn erve aen het rentampt van het Capittel verschuld en dus aen de pandeysser predicta qualitate ten agteren is en welke penningen de gepandede op den 3 january laastleden genomen heeft met die daerop gelopene kosten binnen ses weeken te betalen. Versoekende wijders behoorlijke insinuatie exploit en relaas als nae landregte en reglementen en met mondelinge aansage door den onderscholte te doen om deese pandinge alnog binnen veertien dagen met gelt ofte met regt af te doen onder beding van costen. Decreet. De versogte panding word geaccordeert en sal hiervan per extractum deeses aen de gepandede de behoorlijke kennis gegeven worden en mondelinge aansage om deese binnen de tijd van 14 dagen met gelt of met regte af te doen.

14-05-1738. Compareert secretaris Wolter Pothoff per litteras en doet uyt de name van de heer **Drost van Twente** omni meliori modo aenpandinge aen alle de gereede goederen en korengewas op den lande toebehorende **de Meyer in Elsen** ten eynde om daer aen kost en schadeloos te verhalen een somma van 25 gls sijnde een restant van een veraccordeerde boete met versoek van denunciatie en inthimatie om deesen den tijd van 14 dagen met gelt of regte af te doen, cum expensis. Decreet. De versogte pandinge word na landregt en nader reglement geaccordeert en sal hiervan per

extractum deeses aen gepandede kennis worden gegeven met inthimatie en mondelinge aansage om binnen 14 dagen met gelt of regte af te maken.

Rijssen 04-06-1738. Verwalter Rigter Ludolph Immink   Ceurnoten oud burgermr ten Hengel en Willem Morre

Compareert in deese edele gerigte **Jenneken Brinckes laast weduwe van Gerrit Kijfhorst** geadsisteert van de secretaris Vosding, denselven voor haer bediende in deesen erkennende en doet omni meliori modo pandinge aen de mobile effecten, peerde en beesten niets uytgesondert, toegehorende **Jan Willemsen tot Elsen**, ten eynde om daer aen ter goeder reekeninge en onder afslag van hetgeene daer aen eenigsints regtmatig te korten weesen mogte, te verhalen een somma van dertig car gls, heerkomende van comparantinnens wijlen eheman aen gemelde Jan Willemsen en desselfs huysvrouw respectie geleenden en daerbij verdiende gelden, versoek dat hiervan per extract deeses aen de gepandede kennis gegeven worden moge met inthimatie om deeses tijd van veertien dagen met gelt of regt af te doen, alles in gevolge landregt en reglementen, sulx stellende ad decretum met eys van kosten.

Decreet.   De versogte pandinge word geaccordeert en sal hiervan per extractum aen de gepandede kennis gegeven worden met recommendatie en mondelinge aansage om deese in tijd van 14 dagen met gelt of regte af te maken.

04-06-1738. Compareert in deesen wel edele gerigte dr. Antony Visscher bekende bediende van de **rentmeester Adolf Hendrik Putman** in qualiteyt als rentmeester van het Grootte Capittel van Deventer. Versoekende en doende omni meliori modo en forma landregtens van sodane panding als door den comparant op den 19 maart 1738 op de gereede goederen van **Willem Swavering in Elsen** heeft gedaen en ondernomen en waervan op huysden den termijn is vallende in gevolge gemaakte en door de gepande eygenhandige geteekent handschrift, opbadinge aen al het gereede goed van geseyde Willem Swaferinck. Met versoek om daer aen geeygent te mogen worden en wel sulx om daer aen kost en schadeloos te kunnen ende te mogen verhalen sodane somma van penningen als bij geseyde acte van pandinge staat uytgedrukt onder afslag van hetgeene daer op door de gepandede in minderinge betaalt sij. Versoekende wijders landsedelijke insinuatie, exploict en relaes als na landregte en reglementen, sulx stellende met eys van kosten.

Decreet.   De versogte apbadinge word na landregt en nadere reglement geaccordeert en sal hiervan per extractum deeses aen Swafering kennis gegeven worden.

18-06-1738. Compareert in deesen edele gerigte **Jan Wilmsen** geassisteert met proc. Harwig als bediende, sijn edele daer voor erkennende bij deesen en doet ten cierlijksten regtens pandkeeringe teegens alsodane nulle en nietige pandinge als **Jenneken Brinckes weduwe van Gerrit Kijfhorst**, heeden veertien dagen op comparants meubilen heeft ondernomen met eys van kosten.

02-07-1738. Compareert in deesen edele gerigte proc. Harwig bediende van haar excellentie **Douariere Gravin van Regteren** en doet omni meliori modo aenpandinge aen alle de mobile goederen, effecten, veehe en saatgewas toestendig **Willem Megelinck tot Elsen**, ten fine daar aen te verhalen een somma als bij acte van opbadinge sal worden gespecificeert, procederende weegens verschuldigde intresse van een gerigtelijke versegelinge groot seshondert gls, met versoek van landsedelijkee denunciatie, insinuatie en inthimatie als na landregt en nadere ordonnantie, sulx stellende ad decretum cum expensis.

Decreet.   De versogte pandinge word geaccordeert en sal hiervan per extractum deeses aen de gepandede kennis gegeven worden met inthimatie en mondelinge aansage om deese binnen veertien dagen met gelt of regte af te maken.

02-07-1738. Compareert in dit weledele gerigte proc. Hendrik Penninck als volmagtiger van de **rentmeester Jan Lammers tot Hengelo** administrerende de invordering der pagten van **Eeftinck in Elsen** en doet omni meliori modo pandinge aen alle de gereede goederen, levendige have, kooringewassen en huys op den lande, toebehorende Eeftinck in Elsen, geene daarvan exempt, ten eynde om daer aen te

verhalen een somma van agthondert carl gls salvo calculo en onder afslag van verdere bewijslijke betalinge sijnde verschuldigde verscheenen en nog lopende pagt Martini deeses jaers 1738 incluis, voorts meede om vergoedinge of ontlastinge te mogen erlangen van sodane verscheenen en verschuldigde heeren geldingen als de eygenaren of comparants principaal volgens placcaten van den lande voorgemelde meyeren sullen moeten betalen, versoekende hiervan de nodige denunciatie per extractum met inthimatie aen de gepandede om deese in veertien dagen met gelt of regte af te maken, sulx stellende onder protest van kosten ad decretum.

Decreet. De versogte pandinge word na land- en nader reglement geaccordeert en sal hiervan per extractum deeses aen de gepandede kennis worden gegeven met inthimatie en mondelinge aensage om deese binnen 14 dagen met gelt of regte af te maken, mids dat de heere eygenaer voldoe de agterstedige verpondinge en contributie en vierstede gelt tot den jare 1736 incluis.

02-07-1738. Compareert in dit weledelen gerigte proc. Hendrik Penninck als volmagtiger van de **hoogwelgeboren heer Mahony tot Boeculo** en doet omni meliori modo pandinge aan alle de gereede goederen, bestialen, levendige have, koorengewassen en huys op den lande, toebehorende **Lucas ten Sende en sijn huysvrouw** of erfgenamen, niets daarvan exempt, ten eynde om daer aen te verhalen vierhondert en veertig schepel rogge en hondert twee en vijftig schepel boekweyte of de waerdije van dien, neffens een hondert gls aen gelt, alle te samen verschuldige en agterstaande pagten, sijnde het lopende jaer teegen den vervalldag op aanstaande Martiny daer meede ingereekent, alles nogtans ter goeder rekeninge en onder afslag van bewijslijke betalinge, voorts meede om vergoedinge of ontlastinge te erlangen van sodane verscheenen en verschuldigde heeren geldingen als den heer eygenaer voornoemt volgens placcaten van Ridderschap en Steeden voor gemelte meyer sal moeten betalen, versoekende hiervan landesedelijke denunciatie per extractum met inthimatie om deese pandinge in 14 dagen met gelt of regte af te doen, sulx stellende cum expensis.

Decreet. De versogte pandinge word nae landregt en nader reglement geaccordeert en sal hiervan per extractum deeser aen de gepandede kennis worden gegeven met inthimatie en mondelinge aensage om deese binnen 14 dagen met gelt of regte af te maken, mids dat den heere eygenaer voldoe de agterstede gelt tot den jaere 1736 incluis.

02-07-1738. Compareert in deesen weledelen gerigte **Jenneken Brinckes laast weduwe van Gerrit Kijfhorst** geadsisteert met haar bediende de secretaris Vosding in alle kortheyt dienende tot justificatie van pandinge teegens **Jan Willemsen**, dat comparantinnen wijlen eheman Gerrit Kijfhorst ten tijde van desselfs opgerigtede testament van pecunia gratia, maer niet uyt reedenen van ignorantie of illignideteyt der schuld selfs geschiet te sijn, dog het sij geschiet of uyt deese of geene oorsaake, ja sal de comparantne maar een korte expeditie te hebben aen den pandverweerder en desselfs huysvrouw de geheele saake overgeeven sodanig dat sij met eede bij verlies van ziel en saligheyt sullen moeten verklaren hetgeene de overleedene in sijn laaste tijd als hij de nietigheyt deeser werelt teegen de eeuwige saligheyt balanceerende was, invoegen als vooren geseyt, bekent heeft te weten dat Jan Willemsen en sijn huysvrouw aen hem 30 gls en hoe veele het daerin waere, niet pertinent wetende deugdelijk met en neffens de vrouw in het bijzonder twee hemden aen hem debet ware onwaratig geweest is en sij het niet schuldig sijn geweest of in cas van denegatie deeser eedelijke verklaringe comparantinne, volgens de belijdenisse van haere man en meede uyt de stilswijgende bekendnisse des pandverweeders ehvrouw, met eede aanneemt te sterken die gelibelleerde 30 gls opregt en deugdelijk te sijn en haer suyvers te compenteren met die twee hemden het welke voorgegaan sijnde blijken sal, hoewel met des pandverweeders oppositie sal uytgerigt sijn en ten eynde omme daer toe te geraken, so heeft sij comparante hoewel ongaerne tot deese justificatie ende selve onderhevige kosten, hebbende de pandverweerder Jan Willemsen om deese op heeden te sien en dienen behoorlijk doen citeeren en vervolglich ex dictis driendis nobiliticq supplendis omni meliori modo concludeerende dat bij decisie van deesen weledelen gerigte sal worden verstaan de eeds prestatie, invoegen als voorgemeld te sullen worden gedaen en sulx gedaen sijnde vorders te erkennen wat regtens waervan men vertrouwt hetselve van sodane effect en eynde te sullen weesen, de sake aan deesersijds een goede pandinge gedaen te sijn en de

opbadinge en aeneygeninge haren voortgang nae landregt te sullen moeten genieten. Vorders te sullen uytvallen deeses alles omni meliori modo stellende cum expensis.

Hierop erscheenen Jan Willemsen geassisteert met dr. Harwigh als bediende, sijn edele daervoor erkennende bij deesen en versoekt van vorenstaande justificatie van pandinge salvis copie met een termijn ad ses weeken om daerop te doen na rade salvis expensis.

16-07-1738. Erscheenen in dit edele gerigte **Jan Willemsen tot Elsen** geassisteert met sijn bediende dr. Harwigh en dient kortelijk voor andwoord teegens de **wed. van Gerrit Kijfhorst** dat in regten niets seekerder is als dat een aanlegger gehouden is sijn intentie te bewijzen, in so verre quodactore non probante reus ut absolvendus en dat aan tijden van de pandeysserse niets ter werelt tot bewijs van haer intentie word bijgebracht, wordende alleenlijk maar voorgegeeven dat haer overleeden man op sijn doodbedde soude hebben verklaert dat hem van de pandverweerder in de dertig gls soude toekomen, waeromtrent aan te merken staat dat selfs tot bewijs van deese pratense verklaringe niets word bijgebracht, maer hetselve alleen gefundeert word op het seggen van de pandeysserse ende secretaris Vosding, sijnde ten opsigte van de eerste notoir dat deselve spreekt in haer eygen saeke waerin geen gelde meriteert en de tweede is bediende in deese saake wiens seggen dierhalven ook in deesen niet bewijst. Ja al hadde des pandeyssers wijlen man hetselve al op sijn doodbedde verklaert, sulx soude eeven veel ter sake doen, also daeromtrent evenwel soude moeten plaats hebben quod nullo. Ofschoon in so een geval ..... niet weesen dat hetselve eenig geloov soude kunnen meriteren, ja al hadde hij sulx in sijn testament verklaert. Ja en eyndelijk so kan hier ook geen delatie en relatie van eede plaats hebben want om alhier niet in het breede te onderzoeken actor qui nihib probarit jusidandum deferre possit, waarvan veele voornamen regtsgeleerden de negative leeren, so staat het selfs bij alle die de affirmative leeren vast, dat den eed niet anders kan worden gedefereert als onder die voorwaarde dat deselve in ipsa forma aen den deferent kan gerefereert worden. Hetwelke alhier geen plaatse kan hebben vermede de pandeysserse selve bekend van deese pratense schuldige voort te weesen, maer sig alleen behelpt met een verklaringe so haer man saliger soude hebben gedaan, eyndelijk om de pandeysserse de maar tot overlopens toe vol te meeten presenteert de pandverweerder met eede te verklaren aen de pandeysserse weegens de gevorderde pratense niet meer schuldig te weesen, onder beneficien van dien concludeerende dat de pandeysserse in haren eys bij justificatie van pandinge genomen sal worden, verklaert niet te weesen ontfankelijk, cum expensis. Hierop erscheenen secretaris Vosding bediende van de wed. Gerrit Kijfhorst en versogt van voorstaande reces copie en tijd tot den eersten regtdag naevolgende met protest van kosten.

16-07-1738. Compareert in deesen weledelen gerigte proc. Hendrik Penninck volmagtiger van **Jan Lamberts rentmeester des huyses Hengelo** en doet in gevolge de gedane en geinsinueerde pandinge huyden in termino pandinge aen de beweeglijke effecten van **Evertink in Elsen** ten fine om daer aen te verhalen die bij pandinge gelibelleerde penningen, met versoen van aeneygeninge, insinuatie en eys van kosten, sulx stellende ad decretum.

Decreet. De versogte aeneygeninge en insinuatie wordt geaccordeert per distractum.

16-07-1738. Compareert in dit weledelen gerigte proc. Hendrik Penninck volmagtiger van de **heer Mahony tot Boekelo** en doet in gevolge gedane pandinge van heeden 14 dagen op heeden in termino omni meliori modo opbadinge aen alle de gereede goederen, bestialen, huys en koorngewassen op den lande niets daarvan exempt, toebehorende **Lucas ten Sende en desselfs huysvrouw**, ten eynde als bij pandinge (waervan de nodige insinuatie gedaen is) breeder staet uitgedrukt, met versoen om aen alle die effecten nae landregt geeigent te mogen worden, sulx stellende met versoen van denunciatie en eys van kosten ad decretum.

Decreet. De versogte opbadinge en aeneygeninge word nae landregt en nader reglement geaccordeert en sal per extractum hiervan aen de gepandede kennis worden gegeeven.

Proc. Hendrik Penninck in qualiteyt als booven segt dat vermids de bovenstaande uytregtinge aen de effecten van Lucas ten Sende niet alleen is gedaen voor een considerabele somma van verscheenen en verschuldigde, als mede voor het loopende jaarpagt verseekeringe, maer ook voor bevrijdinge en

schadelooshouding van verlopen en agterstandige heeren geldingen die den landheer casu quo sal moeten betalen voor so verre volgens placcaten van den lande schuldig en verpligt sij, dat derhalven hij comparant versoekt dat ten aller eersten de gemelte ingewonnen effecten en geheelen inboedel en koorngewassen van Lucas ten Sende en sijn huysvrouw gerigtelijk mogen worden geregistreert en geïnventariseert, vervolgens een dag van verkopinge gesteld op morgen over 14 dagen sullende sijn den 31 deeser maend july des na demiddags ten twee uiren op het erve door de gepandede bewoond en dat deswegen aenstaende zondag de nodige publicatien gedaen mogen worden, sulx stellende cum expensis.

16-07-1738. Compareert in desen weledelen gerigte proc. Harwig bediende van haar **Excellentie Douariere Gravin van Rechteren** en doet op heeden de 14e dag nae de gedane en wettig geinsinueerde aanpandinge opbadinge aan alle de mobile goederen, effecten, veehe en saatgewas toestendig **Willem Meegelink tot Elsen** ten fine daer aen salvo calculo te verhalen een somma van f 96-4-11, procedeerende wegens rugstandige interesse van een capitaal groot ses hondert gl, met versoek van aeneygening en denunciatie als na landregt en nader reglement, sulx stellende ad decretum cum expensis. Decreet. De versogte opbadinge en aeneygening word nae landregt en reglement geaccordeert en sal per extractum hiervan aen de gepandede kennis worden gegeven.

Rijssen 17-09-1738. Verwalter rigter L. Immink Ceurnoten Willem Morre en Henrik Fock Erscheenen in deesen weledelen gerigte **Jenneken Brinckes laast weduwe van Gerrit Kijfhorst** geassisteert met haer bediende de secretaris Vosding dienende in haer teegens **Jan Willemsen en desselfs huysvrouw** wel ingestelde akte van panding op hetgeene den pandverweerder laastleden regtdag den 16 july tot zyn vermeendlijke voordeel ten protocolle heeft doen verhandelen, dat de delatie des eedes ieder niet teegens en buyten regte maer met goed fundament ten sekerheyt gedaen en bij replyc van dien tot relatie gecontendeert sij geworden. De eerste reedenen en fundament sijn ten naastenweege uyt ons wel gereguleerde landregt p 1 tit 10 art 1 en daerop reflecteerende 8e articul van het reglement van 1692 bekent en gevestigd en kunnende de andere reedenen, te weeten dat men in cas sibiet deese gemelde heilsame dispositie sig aanmatigen en daarvan irreprochabel bediene kan en mag, daer uyt genome worden dat de deugdelijkheyt deeser pratensie uyt meer als des saliger mans eygen verklaringe openbaer gesien worde, want dat Jan Willemsen en sijn huysvrouw aen wijlen Gerrit Kijfhorst ten dage als sijn testament gerigtelijk gemaakt heeft, dertig guldens of daer in schuldig geweest sijn, sulx is een waarheyt welke waarheyt daer uyt af te neemen is dat de overleedene Gerrit Kijfhorst van de gerigtsecretaris die het testament ingevolge des overleedenen wille en intentie op te righten beesig was en op testateurs verklaren dat alle goederen aan sijn huysvrouw vermaakt gevraagd sijnde, waer sijn goederen en rijkdom in bestonden onder andere verklaart heeft deese pratensie van 30 of eenige guldens in de dertig bij Jan Willemsen tot Elsen te goede te hebben en 2 hembden tot besterkinge van deesen en waarheyt van bekentenissen dient singulier nader de eygen bekentenis van Jan Willemsens huysvrouw selfs als die ten gemelden tijde bij hem Gerrit Kijfhorst nadat de voorgemelde vrage van de secretaris en de andwoort daerop als vooren gesegt gedaen was, aldaer voor het bedde van meergemelde Gerrit Kijfhorst staende van deselve aengesproken is over deese pratensie en sij beyde secur en vastgesteld hebbende het wel dertig gl te weesen, maer tans pertinent niet konden seggen hoe veele het boven of in de dertig gulden waere, welke aansprake en bekentnisse van schuld alhier voorgegaen en gepasseert is in teegenswoordigheyt van de secretaris en de comparante in deesen en meer andere die men om reeden alnog reserveert om in binnen casum tot convictie te gebruyken in finem so als men sal oordeelen te behoren.

Verders dient tot sterkinge van waarheyt van sake en deugdelijkheyt der pratensie, dat na dode van Gerrit Kijfhorst de weduwe comparante teegenswoordig was, deese in geklaagde pratensie Jan Willemsen en huysvrouw aengesproken hebbende en gemaand, altoos tot andwoort ontfangen heeft van goede minnelijke betalinge te sullen genieten en wel sulx in het bijsonder op laast geweesene heemelvaerts markt alhier binnen Rijssen, de huysvrouw van Jan Willemsen aan de comparante in teegenswoordigheyt van mensen niet alleen belooft heeft op maandag te pinxteren daaraen volgende te willen komen deese pratensie in vriendschap af te maken en als comparantinne ook over 2 hembden gesproken, gevraagd hebbe of die ook nog boven die 30 gls waeren.

Uyt welke voerstaende ten yder verstandig ligt oordeelen kan, dat de comparante met gerustheyt en goed fundament tot abbreviatie van saken aen de pandverweerder en desselfs huysvrouw den eede hebbe konnen en mogen defereren en dat bij refuys van denselve uyt te weeren, sij genoegsaam in staat sij de deugdelijkheyt met eede te besterken en daertoe sonder contradictie behoort en moet geadmitteert te worden, kennende het gesejde stukwijse wel beweesen worden maer uyt menage van kosten en veel tijdverlies is tot de eedlijke delatie bij justificatie van pandinge getreden en geconcludeert soo als daerbij maer of nu wel eyndelijk den pandverweerder aangenomen heeft, met eede te willen verklaren aen comparante weegens de gevorderde pratensie niet meer schuldig te sijn weesen, ja gelooft men eensdeels sulx met *dicis gratia* gestelt te sijn omdat het niet wel voor hem soude komen uyt te vallen sulx met eede te sterken en daerna sig moeten laten overtuygen dat volgens sijn eygen belofte en bekentnisse niet alleen deugdelijke betalinge verscheyden malen belooft, maer niets betaalt en heeft maer hetsij *dicis gratia* of wel voorbedagtelijken ceverst om so het mogelijk was vermiddels eenen eed van de schuld en betalinge vrij te raken, soo is hetselve egter in deesen met sijn eed alleenig nog niet afgedaan, de huysvrouw van Jan Willemsen sal ook voor een persoon moeten gelden deese met significantie bij acte van pandinge en consequentelijk ad causam gehorig gewordene persoon, sal meede met eede moeten bekennen of haer wijlen broer Gerrit ten dage van sijn opgerigtinge van testament van haer niet te pretendeeren gehad en gepretendeert hebbe 30 of in de 30 gls en sij sulx niet gestendig geweest en nog schuldig sij bij referis van deese de comparante sulx met een te spreken gereed is, daertoe contenderende bij deesen en versoekende dat daertoe een termijn moge worden aengesteld om deese eedelijke prestatie te mogen worden gedaan en sulx gedaan sijnde, men reserveert competentie en persisterende en vorders bij de eys en conclusie in fine men justificatie van pandinge genomen of so als *omni meliori modo* hadde moeten konnen of mogen genomen worden met solemneel protestatie van kosten.

Hierop erscheenen Jan Willemsen geassisteert met proc. Harwigh versoekt van bovenstaande *reces salvis* copie met een termijn van veertien dagen met serieusen eys van kosten.

Rijssen 01-10-1738. Verwalter rigter Ludolph Immink Ceurnoten Willem Morre en Arent Lentvert Erscheenen in dit weledele gerigte **Jan Willemsen tot Elsen** geassisteert met proc. Harwigh seggende geexamineert hebbende met ider van sijnen rade het gerecesseerde van de **weduwe van Gerrit Kijfhorst** van heeden veertien dagen daer uyt te bevinden dat hetselve in effecte niet anders is als een opgewarmden huspot van hetgeene door haer bereeds bij justificatie van pandinge is gesejt, het welke also bij andwoord funditu is wederlegt, waerop de partie niet het minste heeft weeten in te brengen, men om geen onnodige rediten te maken sig vergenoegen sal hetselve alnog bij deesen te inharen, alleen met die bijvoeginge dat de pandeysserse alhier niet pretendeert den eed uyt hoofde van haer eygen weetenschap maer van de weetenschap van haer man saliger en dus presenteert te sweeren de *facto aliens* hetgeene in regten niet word toegelaten *cum iniquam fit de facto aliens jurare alium ut cognitur setus in l 11 ff rei tenot afq hine est gerad procurator jurare non cogitur l 3, 4 ff in jures religio juiq jurandi que consientus entiset conjuretionem fermonis confisti non habet facultatem in casu aliens nee est bonum ludere cum salus huber in geval ff tit de jurej nun 11, ja dat in alle gevalle den eed tot welke de pandeysserse in deesen soude kunnen geadmitteert worden, is het juramentum *credulitatis* welke, ofwel in sommige gevallen het juramen *tumere dulitatis* door een rigter kan gedefereert worden, ja heeft sulx egter geen plaatse wanneer de eene partie den anderen den eed tot pleytsafdoening defereert als wanneer yder moet sweeren hetgeen hem selfs in der waerheyt in conscientie van de saake bewust is, uti late tradit Carplovius *jurism for p 1 const 14 de fin 10 et 11* en even hetselve is ook de intentie van ons welgeregeleerde landregt p 1 tit 10 art 1 in *verbis* schuld, schaede, costenissen of contracten tussen partijen alleen sonder getuygen of geschrifte op te rigten gecelebreert, waer uyt klaer af te neemen is de meeninge van de heeren statuenten te weesen de delatie en relatie van eede alleen te admitteeren over saken tussen beyde partijen alleen gecelebreert en waervan sij beyden volkomen kennisse hebben en daer dienvolgens den eede sijnde gedefereert ook in deselve forme kan gerefereert worden, hetwelke alhier uti *antedem stretum*, so niet sijnde, so kan dienvolgens de delatie en relatie van eede hier geen plaatse hebben en moeste derhalven de pandverweerder van des pandeyssers eysch kost en schadeloos worden geabsolveert sonder van sijne zijde iets gehouden te weesen te pratenderen l 4 *cod de edendo*, egter so heeft deselve nog ten overmate bij*

andwoord gepresenteert, onder eede te verklaren aen de pandeysser weegens de gevorderde presentie niet meer schuldig te zijn, welke de partie niet hebbende gelieven te accepteren maer daerop, ik weet niet wat met de woorden *dicis gratia* te beuselen en daer door dan de pandverweerder van die presentatie ontslagen weesende, egter indien de aankomstige heer referent sulx mogte oordeelen te behooren, so is niet alleen hij pandverweerder maar ook desselfs huysvrouw oorbiedig den eede in voegen en maten bij reces van andwoord gepresenteert heeft te presteeren en af te leggen. Aangaande het geene vorders door de partije bij desselfs replicale reces van de beloften die door des pandverweerders huysvrouw soude weesen gedaan als meede van de pretense aanmaningen aen haer gedaen, de wijle hetselve niet is beweesen non esse et non apparere idem fit, so sal men sulx als om de drietim passeeren en concludendo persisteeren bij de conclusie bij andwoord genomen, cum expensis.

En alsoo deese sake na landregt hiermede volschreeven is, ja versoekt men dat de protocollaria vervaerdigt en een korten termijn van sluyten aengesteld moge worden, dit stellende onder protest van kosten.

Hierop erscheenen secretaris Vosding in sijn qualiteyt versoekende van het vorenstaende prolaxe en futile reces copie en termijn ad praximam en sal uytreden dat de huysvrouw van Jan Willemsen de eed in plaats van te accepteren excipieert, niet schuldig te weesen te prasteeren met solemne protestatie over kosten.

15-10-1738. Den termijn in saaken van de **weduwe Kijfhorst** teegen **Jan Willemsen tot Elsen** word ten versoeke van de eerste onder aenneeming van deese daags kosten van proc. Nicolaas Harwich als bediende van Jan Willemsen tot gerigtelijke taxatie off minnelijke recomendatie voor de tijd van veertien dagen in statu quo gecontinueert en uytgesteld.

29-10-1738. Compareert in deesen weledelen gerigte secretaris Vosding bediende van de **weduwe van Gerrit Kijfhorst** teegens **Jan Willemsen** seggende bij examinatie en revisie van het erhandelde (naedat eyndelijk de minute van sijn laatste reces weer magtig is geworden) dat deese saake nae landregt voldongen en in staat gebragt sij, dat met gerustheyt ter decisie van een onpartijdig rigter overgegeeven en ten dien eynde gesloten worde, versoekende dat daertoe een termijn aangesteld en de protocollaria daer teegens vervaerdigt werden moge, sulx stellende met kragtige protestatie en eys van kosten.

Hierop erscheenen proc. Harwich bekende bediende van Jan Willemsen moogende insgelijks lijden dat een korten termijn van sluyten moge worden gestelt en daer teegens de protocollaria vervaerdigt, sulx stellende ad decretum cum expensis.

Decreet. Den termijn van sluyten word gestelt teegens heeden en ses weeken waar teegens protocollaria sullen vervaerdigt worden.